

SILOVENSKI TOBORISČNIK

Štev. 74.

Št. Vid ob Glini

Sreda 26. septembra 1945

Anton Martin Slomšek

Razen knjige "Blaže inu Neži-
v nedeljski šoli", ki je bila glav-
učni pripomoček v najpomembnejši
Slomškovi šolski ustanovi, v "nedelj-
ski šoli", ob katere vsebini je učil-
elj z učenci obdelal lahko vse
predmete, ki zanimajo preprostega
človeka, je Slomšek v tej zvezi za-
bil izdajati "Drobtinice učitelam
in učencem, starišem inu otrokam v
dvučenju ino za kratek čas". Kakor
že iz naslova razvidno, so bile
"Drobtinice" namenjene v prvi vrsti
učencem, in to tistim, ki so opravili
nedeljsko šolo", t. j. da so se ob njih
to dalje lahko sami učili in izpo-
lajevali. In prav zato jih tudi o-
menjamo v zvezi s Slomškovim šolsko-
organizatornim delom.

Kakor vsako Slomškovo delo,
so bile tudi "Drobtinice", skraj-
premišljene. Poleg verskih in nabo-
nih sestavkov najdemo v njih življe-
ne pisane mož in žena, ki souse posebno
likovali na slovstvenem ali katerem
drugem področju. Dalje imamo tu lepe
povesi, basni, prilike, pesmi itd, skrat-
najbolj raznovrstno branje, ki more
pobuditi duhovni in tvorni izobrazbi
preprostega sloven. človeka. Glede vsebi
pregleda dr. Slodnjak v svojem
pregledu, da "so bile več desetletij
glavna enciklopedija ljudska, ki ni nu-
dila samo pobožnega branja, temveč tudi
občevala v narodnem prerodu, navduše-
nja za sloven. povest in pesem." - In
je še prav posebno važno: iz vsch
napevkov "Drobtinic" žari ena velika
Slomškova misel: globoka ljubezen do
slovenstva, ki nujno zgrabi
vsakalca in ga nikoli več ne izpusti.
Še nekaj! Pri vsem svojem pisanju,
pazi pa pri "Drobtinicah" je Slom-
šek gledal, da je bil njegov jezik
se da lep, čist in uglajen. To pa
ni mogel storiti, ker je zelo dobro
poznal ljudsko govornico. Z jezikovno-
gledišča zaslužijo "Drobtinice" ka-
kva druga Slomškova slovstvena
delala ime klasična. Izmed štajerskih
sloven. pisateljev v tej dobi ni noben
ki je tako narodnega jezika; na Kranj-

skem pa se more meriti ž njim samo
Matej Ravnikar.

Pregled o Slomškovem šolskoorga-
nizatornem delu pa ne bi bil popoln,
če ne bi obdelali Slomška še kot pi-
satelja ljudskošol. učnih knjig. Njego-
vo pedagoško pisateljevanje se je po-
sebnostno razmahnilo v času sodelovanja
z avstrijskim naučnim ministrom Thu-
nom. Kakor navaja dr. Slodnjak, mu je
spisal "večinoma sam lo učnih knjig
za slovenske šole, le Ponovilo potreb-
nih naukov za nedeljske šole 1844.
I. so pisali slovstveni pomočniki: Ko-
sar, Globočnik, Majar, Musi, Koderman in
Drobnič. Slomškove šolske knjige so
spisane v tistem slogu kakor knjiga
o Blažetu in Nežici. Kot razumen psi-
holog je družil Slomšek tudi peda-
goška pravila z estetskimi načeli ter
je zlasti s petjem mmožil zanimanje
za abstraktne nauke."

V tej zvezi naj navedemo še ne-
kaj. "Koroška kronika" je objavila v
številkah 8.9. in lo. članek "Koroški
Slovenci pred loo leti", ki ga je po
zgodovinskih knjigah in spominih svo-
jega očeta napisal župnik Hani Maier-
hofer. V številki 10. z dne 21. sept. 1945.
na str. 4. piše g. žpk Maierhofer tudi
o Slomšku naslednje: "Izdajal je naprej
slovenske knjige. Najbolj pa se je raz-
širila njegova knjiga "Vodnik za slo-
venske učitelje". To knjigo je posebno
priporočil vsem učiteljem in šolam
na Koroškem in Štajerskem učni mini-
ster na Dunaju grof Thurn, ki je bil
vedno v zvezi s škofom Slomškom, po-
sebnostno še tedaj, ko je škof Slomšek
preložil svojo stolico iz Št. Andraža
v Maribor. Rekel je nekoč ta mini-
ster grof Thurn: "Glede ljudskih šol
se ravnam vedno po Slomškovih navodi-
li!" - In je zaukpal, da moraja učitelji
na Koroškem in Štajerskem naučiti
otroke tudi slovenske pesmi! - To
je bila zlata doba koroških Slovencev!"

Glede nedeljskih šol pa žpk Maier-
hofer piše v svojem članku/št. 9. z dne
14. sept. 1945., str. 5/naslednje: "Izdal
je slavni Slomšek več poučnih knjig
v slovenskem jeziku, ki jih je dal

tiskati v Celovcu v tiskarni Leon. Te njegove knjige so prišle skoraj v vsi slovenske hiše tudi na Koroškem. Ker tedaj še ni bilo ljudskih šol, je vpe-
ljal Slomšek "nedeljske poučne ure", katere so potem slovenski župniki vpe-
ljali po vseh slovenskih župnijah. Slovenska mladina se je torej naučila
ljslovensko moliti, brati in pisati. Imenovali so ta nauk: "Nedeljska šola".

Prihodnjič nadaljevanje.

DREVI OB 7. URI V TABORIŠČNI PISARNI RODITELJSKI SESTANEK. STARŠI, PRIDR.

ŽALITEV ANGLEŠKEGA NARODA

Pod tem naslovom prinaša angleški časopis "The People" dne 16. sept. 1929
sledede:

"Molotovljeva do zob oborožena straža je Londonu v največjo zebavo.
Dvanajst jih je. Spremljali so ga na vsej poti iz Moskve. Sedaj pa mu sledi
jo povsod v težkih avtomobilih. Kjer koli se ustavi njegov avto, se zapode
iz svojih avtomobilov, da se mu ne bo kaj pripetilo.

Toda v Londonu, kjer gre kralj med množice naroda s stražarji, ne
da ga obvarujejo pred napadom, ampak da odganjajo prenapete domoljube, je
to fantastično.

Da, v najvarnejšem in najmirnejšem mestu se obnašajo, kakor da bi po-
lovica ljudstva imela v rokah revolverje, v žepih bombe, v srcih pa morilna
namena zoper Molotova.

Celo v kraljevski galeriji senata, kjer je zunanji minister priredil
prigrizek ruski, ameriški in kitajski delegaciji, je bilo dvanajst kore-
njakov Molotovu povsod za petami. Čudno, da niso pred njim pokusili sendvi-
čev, če morda niso zastrupljeni.

Da po pravici povemo Molotovljevi varuhi so žalitev britanskega naroda.
da. V najboljšem primeru je to parada sumničenj, ki morajo biti takoj od-
stranjene, če hočemo graditi mir v Evropi."

McArthur je izjavil, da bo zased-
ba Japonske utegnila trajati več let.
Poudaril je, da bodo vse japonske o-
blasti, v kolikor jih bodo imeli, pod
najstrožjim zavezniškim nadzorstvom.

Splošna stavka v Trstu se je danes
razširila na Trst, Pulj in Milje.
Angl. oblasti so za razkladanje la-
dij v trž. luki danes porabile 350 ne-
mških voj. ujetnikov.

Včerajšnji london. listi razprav-
ljajo o razvoju razpravljanj na kon-
ferenci zunanjih ministrov v Londonu.
Trdijo, da niso bili doseženi tisti u-
spehi, kakor jih je bilo pričakovati.
Glede obravnavanj na predvčerajšnji
seji sodijo, da so poskusili pustiti
ob strani balkansko vprašanje; toda
če kakih konkretnih in stvarnih od-
ločitev pa le ni prišlo. Po pisanju
listov bodo ministri glede balkanske-
ga vprašanja počakali nadaljnjih na-
vodil.

Svetovna konferenca delavskih sindi-
katov se je včeraj začela v Parizu. Na-
vzočnih je 300 zastopnikov iz 56 držav.
Na včeraj. seji so si izvolili 6 predse-
dnikov/ Anglija, Francija, USA, latin. Ame-
rika, SZ in Kitajska/; bil pa je nato spre-
jet predlog, naj bi tudi male države do-
bile eno mesto predsednika. Kot tak je bil
nato izvoljen predstavnik švedskih sindi-
katov Linberg. Zanimiv je predlog špan.
republikan. zastopnika, naj bi delavstvo
bojkotiralo špan. in argentin. gospodarstvo.

Po njegovem predlogu naj bi vsi
vlade prekinile diplomat. stike
Francove Španijo.

Konferenca avstrij. pokrajnih
zastopnikov na Dnju. Danes je
bila 2. skupna seja; vodil jo je
dr. Enner, ki je v svojem govoru
povedal, da bo imela Avstrija v
litve ali 18. nov. ali pa v začo-
ku decembra, in sicer po zakonu
iz 1. 1929. - Seje so tajne.

Svet zun. ministrov v Londonu
je imel včeraj 2 seji; dopoldan
je vodil Bevin. popoldansko Bid-
Na sejah so razpravljali o po-
šeni repatriaciji sovjet. držav-
nov, franc. državljanov in pa o
coski spomenici glede svojine
Memčiji. - Svet bo imel seje na-
še vse do konca tega tedna.

TABORIŠČE: Kdor ima veselje do
ksa, naj se zgleda jutri pri s-
referentu, soba 13. - Kdor ima
žico "Marijan. kongregacije", na-
za nekaj časa posodo nekemu g-
du. - Redni pregled otrok od 3-
let starih bo jutri 27. t. m. ob
1/2 2. uri pop. Vsi otroci morajo
biti lepo unti. Priti morajo

Včeraj so zapustili srb. č-
ki naše taborišče. Odšli so na
prej do Celovca, od tam pa dal-
Italijo.

Nekaj starih števil "Slov-
taboriščnika" je še na razpolo-